

PATVIRTINTA
Statistikos departamento prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
generalinio direktoriaus
2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. DĮ-166

MAISTO PREKIŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ SPALIO MĖN. STATISTINIO TYRIMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

I. ĮŽANGA

1. Maisto prekių mažmeninių kainų spalio mėn. statistinio tyrimo metodika (toliau – metodika) parengta siekiant suprantamai išdėstyti maisto prekių mažmeninių kainų spalio mėn. statistinio tyrimo (toliau – statistinis tyrimas) metodus ir eigą. Metodikoje aprašomi pagrindiniai statistinio tyrimo principai, metodologiniai ir praktiniai klausimai. Metodika skirta statistikams praktikas ir statistinės informacijos apie mažmenines kainas vartotojams.

2. Metodikoje pateikiama trumpa statistinio tyrimo raidos apžvalga, paaiškinamas jo tikslas, išvardijami reglamentuojantys teisės aktai ir rekomendacijos, aprašomi atlikimo metodai. Taip pat aprašomi statistinių duomenų apie kainas šaltiniai, surinkimo formos ir būdai, statistinės informacijos apdorojimas. Aprašytos suvestiniams statistinio tyrimo duomenims apskaičiuoti naudojamos formulės. Pateikiama informacija apie statistinio tyrimo rezultatų pateikimo Tarptautinei darbo organizacijai (toliau – TDO) ir kitiems vartotojams būdus ir terminus, nurodoma metodikai rengti naudota literatūra.

II. TRUMPA APŽVALGA

3. Vykdydama 1923 m. vykusios pirmosios Tarptautinės darbo statistikos konferencijos rekomendacijas TDO statistinį tyrimą atlieka įvairiose pasaulio šalyse nuo 1924 m. Per visus šiuos metus ne kartą buvo atnaujintas statistinio tyrimo klausimynas. Paskutinį kartą TDO klausimyną peržiūrėjo 1984 m. Nuo 1985 m. pasaulio šalys, remdamosi nauju klausimynu, kiekvienais metais spalio mėn. registruoja maisto prekių mažmenines kainas pagal pateiktus maisto prekių aprašymus bei reikalavimus ir pateikia informaciją TDO.

4. 1992 m. TDO pirmą kartą kreipėsi į Lietuvą su prašymu įsitraukti į statistinį tyrimą ir pradėti teikti statistinę informaciją apie maisto prekių spalio mėn. mažmenines kainas. Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Statistikos departamentas) 1992–1993 m. atskiro statistinio tyrimo neatlikdavo, o, remdamasis TDO pateiktu maisto prekių klausimynu, pateikdavo TDO statistinę informaciją tik apie maisto prekių spalio mėn. mažmenines kainas, kurias surinkdavo šalies vartotojų kainų indeksui (toliau – VKI) apskaičiuoti.

5. Nuo 1994 m. Statistikos departamentas įdiegė atskirą statistinį tyrimą, kuris atliekamas tuose pačiuose teritoriniuose vienetuose, kuriuose atliekamas ir mėnesinis vartojimo prekių ir paslaugų mažmeninių kainų statistinis tyrimas VKI sudaryti. 1994–1996 m. statistiniai duomenys apie kainas buvo surenkami 7 miestų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Marijampolės) ir 9 rajonų centrų (Anykščių, Ignalinos, Rokiškio, Šalčininkų, Šilutės, Širvintų, Telšių, Ukmergės, Varėnos) valstybinėse, kooperatinėse, privačiose parduotuvėse ir turgavietėse.

Statistinio tyrimo geografinė aprėptis buvo keičiama taip pat, kaip ir mėnesinio vartojimo prekių ir paslaugų mažmeninių kainų statistinio tyrimo. 1994 m. Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymu (Žin., 1994, Nr. 60-1183) buvo įsteigta 10 apskričių: Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus. Siekiant geriau reprezentuoti kiekvieną apskritį, nuo 1996 m. kainos pradėtos stebėti Tauragės ir Utenos apskričių centruose, Kelmės, Kėdainių ir Mažeikių rajonų centruose. Kainų stebėjimas buvo nutrauktas Anykščių ir Širvintų rajonų centruose. Nuo 2006 m. statistinis tyrimas buvo nutrauktas Šalčininkų rajone ir dabar atliekamas 18 teritorinių vienetų.

III. STATISTINIO TYRIMO ATLIKIMO TIKSLAS

6. Statistinio tyrimo tikslas – surinkti maisto prekių mažmeninių kainų spalio mėn. statistinius duomenis, jų pagrindu apskaičiuoti vidutines mažmenines kainas šalies lygmeniu ir pateikti statistinę informaciją TDO.

7. Pagrindinis statistinio tyrimo rezultatų vartotojas yra TDO, kuriai reikalinga statistinė informacija apie maisto prekių vidutines mažmenines kainas spalio mėn. leidiniui „*Occupational Wages and Hours of Work and Retail Food Prices*“ parengti. Statistinio tyrimo, kurį pirmosios Tarptautinės darbo statistikos konferencijos pavedimu pradėjo TDO, tikslas buvo įvertinti darbininkų klasės gyvenimo lygį. TDO, remdamasi statistinio tyrimo informacija, pradėjo skaičiuoti ir skelbti darbo užmokesčio perkamąją galią. Vėliau statistinio tyrimo tikslas buvo panaudoti tyrimo informaciją Tarptautinių palyginimų programai (toliau – TPP) vykdyti. Šiuo metu, kai TPP vykdyti atliekami detalūs ir išsamūs vartojimo prekių ir paslaugų kainų statistiniai tyrimai, TDO atliekamo statistinio tyrimo rezultatai yra daugiau informacinio pobūdžio.

IV. REGLAMENTUOJANTYS TEISĖS AKTAI

8. Statistinių tyrimų reglamentuoja teisės aktai:

8.1. Lietuvos Respublikos statistikos įstatymas (Žin. 1993, Nr. 54-1048; 1999, Nr. 114-3299);

8.2. Statistikos departamento generalinio direktoriaus 2006 m. lapkričio 14 d. įsakymas Nr. DĮ-209 „Dėl vartojimo prekių ir paslaugų kainų statistinių duomenų rinkimo mažmeninės prekybos ir paslaugų įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“;

8.3 Pirmosios Tarptautinės darbo statistikos konferencijos rekomendacijos (1923 m.).

V. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

9. Metodikoje vartojamos sąvokos:

9.1. **Faktinė mažmeninė kaina** – kaina, kuria maisto prekę įsigyja vartotojas, įskaitant visus mokesčius (pridėtinės vertės mokestį, akcizus, apyvartos mokestį, prekybos antkainį ir kt.), įvairias nuolaidas (sezonines, šventines ir pan.) .

9.2. **Kainų klausėjas** – Teritorinės statistikos įstaigos (toliau – TSI) darbuotojas, atliekantis mažmeninių kainų surinkimą mažmeninės prekybos ir paslaugų įmonių vietiniuose vienetuose.

9.3. **Mažmeninės prekybos įmonės vietinis vienetas** – mažmeninės prekybos įmonė ar jos dalis, esanti geografiškai identifikuojamoje vietoje. Šioje vietoje vykdoma mažmeninė prekyba, kuri pirmiausia susideda iš namų ūkyje vyraujančių prekių pardavimo dažniausiai visiems prieinamose patalpose.

9.4. **Prekės kilmės šalis** – šalis, kurioje prekė pagaminta, išfasuota, išpilstyta. Jei prekė yra kilusi iš kelių šalių, nurodoma šalis, kurios įmonėje, specialiai įrengtoje tam tikslui, vyko paskutinis svarbus ir ekonomiškai pagrįstas darbo procesas.

9.5. **Prekės ženklas** – išskirtinis prekės pavadinimas ar tapatybė, padedanti ją atskirti nuo kitų prekių. Prekės ženklas gali būti įvairių formų, pavyzdžiui, jis gali būti užrašytas tik jam būdingu šriftu ir spalvomis, logotipu.

9.6. **Vidutinė kaina** – vidutinė tam tikro laikotarpio konkrečios prekės kaina šalies arba teritorinio vieneto lygmeniu.

VI. KLASIFIKATORIAI

10. TDO nenurodo konkretaus klasifikatoriaus. TDO pateiktame klausimyne maisto prekės suklasifikuotos į 11 grupių: grūdų produktai; mėsa, paukštiena, žuvis; pienas ir jo produktai; kiaušiniai; riebalai ir aliejus; vaisiai ir daržovės; gumbavaisiai; cukrus; nealkoholiniai gėrimai; alkoholiniai gėrimai; įvairios kitos maisto prekės.

II. STATISTINIO TYRIMO ATLIKIMO METODAI

I. POPULIACIJOS ELEMENTŲ APRĖPTIS, VERTINAMI PARAMETRAI

11. Statistiniam tyrimui, taikant tikslinės atrankos metodą, atrenkami teritoriniai vienetai, mažmeninės prekybos įmonių vietiniai vienetai ir turgavietės (toliau – įmonių vietiniai vienetai):

11.1. *Geografinė aprėptis.*

Statistinis tyrimas spalio mėn., kaip ir mėnesinis vartojimo prekių ir paslaugų mažmeninių kainų statistinis tyrimas, apima 18 šalies teritorinių vienetų (10 apskričių ir 8 rajonų centrų), atrinktų vartotojų kainoms tirti. Maži (Ignalina, Kelmė, Varėna, Šilutė, Rokiškis), vidutiniai (Alytus, Marijampolė, Tauragė, Utena, Telšiai, Kėdainiai, Mažeikiai, Ukmergė) ir dideli miestai (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys) atrinkti siekiant reprezentuoti visą šalį.

11.2. *Įmonių vietinių vienetų aprėptis.*

Statistinis tyrimas spalio mėn. atliekamas mėnesiniam vartojimo prekių ir paslaugų mažmeninių kainų statistiniam tyrimui atrinktuose įmonių vietiniuose vienetuose ir apima maisto prekėmis prekiaujančius visų nuosavybės formų (valstybinės, kooperatinės, privačios), tipų (prekybos centrai, specializuotos parduotuvės, kioskai, turgavietės), įvairaus dydžio (maži, vidutiniai, dideli) įmonių vietinius vienetus.

11.3. *Maisto prekių aprėptis.*

Maisto prekių klausimyną kainoms tirti parengia ir Statistikos departamentui pateikia TDO. Klausimyne yra 93 maisto prekės. TDO statistiniame tyrime dalyvauja šalys, esančios įvairiose klimato juostose, todėl pateiktame klausimyne yra maisto prekių, kuriomis Lietuvoje neprekiaujama. Šiuo metu tirama apie 90 procentų TDO klausimyne pateiktų prekių kainų.

II. STATISTINIO TYRIMO ATLIKIMO METODAI

12. *Teritorinių vienetų atranka.*

Teritoriniams vienetams atrinkti taikomas tikslinės atrankos metodas, detaliai aprašytas Vartotojų kainų indekso sudarymo metodikoje, patvirtintoje Statistikos departamento generalinio direktoriaus 2007 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. DĮ-104.

13. *Įmonių vietinių vienetų atranka.*

Įmonių vietinius vienetus atranka kainų klausėjai. Įmonių vietiniai vienetai maisto prekių mažmeninėms kainoms registruoti atrankami remiantis atrankos kriterijais, nurodytais Vartotojų kainų indekso sudarymo metodikoje. Jei kai kurių prekių atrinktuose įmonių vietiniuose vienetuose nėra, reikia atrinkti papildomus įmonių vietinius vienetus. Kiekvienos iš TDO klausimyno prekės kainai registruoti dideliuose miestuose kainų klausėjas turi atrinkti 8–10, vidutiniuose – 6–8, mažuose – 4–6 prekybos įmonių vietinius vienetus.

14. *Maisto prekių atranka:*

14.1. Statistikos departamento Kainų statistikos skyriaus specialistai išanalizuoja TDO pateiktą maisto prekių klausimyną ir parengia maisto prekių su jų aprašymais sąrašą lietuvių kalba bei Maisto prekių mažmeninių kainų spalio mėn. tyrimo anketą KA-12, kuri patvirtinama Statistikos departamento generalinio direktoriaus įsakymu (toliau – anketa KA-12). Anketos KA-12 formuliarą galima rasti Statistikos departamento interneto svetainėje <http://www.stat.gov.lt>: Statistinių ataskaitų formos / Ataskaitų formos pagal statistikos sritis / Kainų / KA-12.

14.2. Kainų klausėjai, remdamiesi anketa KA-12, kuri kartu yra pagrindas kainoms surinkti, ir atsižvelgdami į prekių ir paslaugų atrankos kriterijus, nurodytus Vartotojų kainų indekso sudarymo metodikoje, įmonių vietiniuose vienetuose atranka konkrečias maisto prekes. Kainų klausėjai anketoje KA-12 papildomai nurodo atrinktų prekių kilmės šalį arba šalį gamintoją, įmonę gamintoją arba fasuotoją, prekės ženklą, pavadinimą, pakuotės rūšį.

III. STATISTINIŲ DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS

I. STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI

15. Pagrindinis statistinių duomenų šaltinis vidutinėms maisto prekių mažmeninėms kainoms apskaičiuoti yra statistiniai kainų duomenys, surinkti atrinktuose visų nuosavybės formų įmonių vietiniuose vienetuose. Visus statistinius duomenis renka kainų klausėjai, apsilankydami atrinktuose įmonių vietiniuose vienetuose. Maisto prekių mažmeninės kainos registruojamos tomis pačiomis dienomis kaip ir mėnesiniam vartojimo prekių ir paslaugų mažmeninių kainų statistiniam tyrimui.

II. STATISTINIŲ DUOMENŲ SURINKIMO FORMOS IR BŪDAI

16. *Statistinių duomenų surinkimas:*

16.1. Statistinis tyrimas atliekamas kartą per metus. Statistiniai duomenys surenkami naudojant popierinį anketos KA-12 formuliarą. Kainų klausėjai, vadovaudamiesi anketos KA-12 3 priede pateiktu „Prekių aprašymu maisto prekių mažmeninių kainų spalio mėnesį statistiniam tyrimui“, įrašo į anketą KA-12 maisto prekių kainas. Pagal galimybę kainų klausėjai turi registruoti anketoje KA-12 nurodytų reikalaujamų matavimo vienetų prekės kainas. Tačiau, jei tokios galimybės nėra ir parduodamos kitokio nei reikalaujama matavimo vieneto prekės, registruojama stebimo matavimo vieneto prekės kaina, kurią kompiuterinė programa vėliau perskaičiuoja į reikalaujamą matavimo vienetą.

16.2. Anketoje KA-12 kainų klausėjas pagal galimybę privalo nurodyti prekės kilmės šalį arba gamintoją, įmonę gamintoją arba fasuotoją, prekės ženklą. Prekių, kurios atrinktos mėnesiniam vartojimo prekių ir paslaugų mažmeninių kainų statistiniam tyrimui, kainos tik perrašomos į anketą KA-12.

17. *Statistinių duomenų surinkimo būdas.* Statistinių duomenų surinkimą atlieka TSĮ kainų klausėjai apsilankydami įmonių vietiniuose vienetuose. Kainų klausėjas iš pirminių statistinių duomenų suformuoja elektroninę ataskaitą ir elektroniniu paštu perduoda Statistikos departamento Kainų statistikos skyriui.

III. STATISTINIŲ DUOMENŲ ĮVEDIMAS IR APDOROJIMAS

18. Įmonių vietiniuose vienetuose užregistruotų maisto prekių mažmeninių kainų pirminiams statistiniams duomenims įvesti yra parengta kompiuterinė programa. Kainų klausėjas pirminius statistinius duomenis iš anketos KA-12 įveda į kompiuterį ir suformuoja elektroninę ataskaitą.

19. Kiekvienam teritoriniam vienetui Statistikos departamento Kainų statistikos skyrius suteikia sąlyginį numerį. Statistiniame tyrime naudojami tie patys sąlyginiai teritorinių vienetų numeriai, kaip ir mėnesiniame vartojimo prekių ir paslaugų mažmeninių kainų statistiniame tyrime.

20. Įmonių vietiniams vienetams sąlyginius numerius suteikia kainų klausėjai iš internetinės „*m-Partner*“ sistemos (specializuota programa, skirta registruoti ir perduoti statistinius duomenis į Statistikos departamento centrinę duomenų bazę), naudojamos mėnesiniame vartojimo prekių ir paslaugų mažmeninių kainų statistiniame tyrime.

21. Kiekvienai maisto prekei Statistikos departamento Kainų statistikos skyrius, remdamasis TDO atsiųstu maisto prekių klausimynu, suteikia prekės eilės numerį, kuris nurodomas ir anketos KA-12 formuliare.

22. Kainų klausėjai atlieka vizualinę pirminių statistinių duomenų kontrolę jų įvedimo į kompiuterį metu, ištaiso rastas įvedimo klaidas.

23. Pirminių statistinių duomenų mikroredagavimą atlieka Statistikos departamento Kainų statistikos skyriaus specialistai, kurie atkreipia dėmesį į abejotinas kainas. Maisto prekių, kurios, pagal aprašymą, sutampa su mėnesiniam vartojimo prekių ir paslaugų mažmeninių kainų statistiniam tyrimui atrinktomis maisto prekėmis, kainos lyginamos tarpusavyje. Dėl nukrypimų priežasčių aiškinamasi su kainų klausėjais, įmonės vietinio vieneto ar prekės įmonės gamintojos darbuotojais.

24. Surinktiems pirminiams statistiniams duomenims apie maisto prekių mažmenines kainas įvesti, perduoti ir tikrinti parengtos kompiuterinės programos *Microsoft Excel 2000* arba aukštesnėje aplinkoje.

IV. STATISTINIŲ RODIKLIŲ SKAIČIAVIMO FORMULĖS

I. STATISTINIŲ DUOMENŲ MAKROREDAGAVIMAS

25. Statistikos departamento Kainų statistikos skyriaus specialistai tikrina mažmeninių maisto prekių kainų kitimo tendencijas. Tam tikslui, remiantis mėnesinio vartojimo prekių ir paslaugų mažmeninių kainų statistinio tyrimo duomenimis, apskaičiuojami maisto prekių vidutinių mažmeninių kainų pokyčiai t (t – ataskaitiniai metai) metų spalio mėn., palyginti su $t-1$ metų spalio mėn. Panašių prekių abiejų (mėnesinio vartojimo prekių ir paslaugų ir maisto prekių mažmeninių kainų spalio mėn.) statistinių tyrimų maisto prekių mažmeninių kainų kitimo tendencija turi sutapti. Jei tendencijos nesutampa, aiškinamasi, kokios yra nesutapimo priežastys.

II. VIDUTINIŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ SKAIČIAVIMAS

26. Vidutinės mažmeninės kainos skaičiavimas atliekamas dviem etapais:

26.1. Pirmame etape konkrečios maisto prekės vidutinė mažmeninė spalio mėn. kaina kiekvieno teritorinio vieneto lygmeniu apskaičiuojama kaip atrinktuose įmonių vietiniuose vienetuose užregistruotų kainų paprastas aritmetinis vidurkis.

$$\bar{p}_{sp}^{-i,j} = \frac{1}{k_{sp}^{i,j}} \sum_{a=1}^{k_{sp}^{i,j}} p_{sp,a}^{i,j}, \text{ kur} \quad (1)$$

$\bar{p}_{sp}^{-i,j}$ – i -osios maisto prekės vidutinė kaina spalio mėn., apskaičiuota j -ojo teritorinio vieneto lygmeniu;

$p_{sp,a}^{i,j}$ – i -osios maisto prekės kaina spalio mėn., užregistruota j -ojo teritorinio vieneto a -ajame įmonės vietiniame vienetė;

$k_{sp}^{i,j}$ – i -osios maisto prekės spalio mėn. užregistruotų kainų skaičius j -ajame teritoriniame vienetė atrinktuose įmonių vietiniuose vienetuose;

j – teritorinis vienetas;

a – įmonės vietinis vienetas, čia $a = 1, \dots, k_{sp}^{i,j}$.

26.2. Vidutinė mažmeninė kaina šalies lygmeniu apskaičiuojama kaip 18 teritorinių vienetų vidutinių kainų svertinis aritmetinis vidurkis, kaip svorius imant gyventojų skaičiaus lyginamąją dalį iš bendro šalies gyventojų skaičiaus.

$$\bar{P}_{i,sp} = \sum_{j=1}^{18} \bar{p}_{sp}^{-i,j} S^j, \text{ kur} \quad (2)$$

$\bar{P}_{i,sp}$ – i -osios maisto prekės spalio mėn. vidutinė kaina, apskaičiuota šalies lygmeniu;

$\bar{p}_{sp}^{-i,j}$ – i -osios maisto prekės vidutinė kaina spalio mėn, apskaičiuota j -ojo teritorinio vieneto lygmeniu;

S^j – j -ojo teritorinio vieneto zonos gyventojų skaičiaus lyginamoji dalis iš bendro šalies gyventojų skaičiaus.

27. Vidutinėms maisto prekių spalio mėn. mažmeninėms kainoms apskaičiuoti yra parengta kompiuterinė programa *Microsoft Excel 2000* aplinkoje.

V. REZULTATŲ PATEIKIMAS VARTOTOJAMS

28. Statistinė informacija apie statistinio tyrimo rezultatus pateikiama šiuose leidiniuose:

28.1. TDO leidinyje „*Occupational Wages and Hours of Work and Retail Food Prices*“;

28.2. ketvirtiniame biuletenyje „Vartotojų ir gamintojų kainų indeksai“ – 151–153 dieną ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus.

VI. VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI

29. Metodikoje vartojami sutrumpinimai:

29.1. TDO – Tarptautinė darbo organizacija;

29.2. VKI – Vartotojų kainų indeksas;

29.3. TSĮ – Teritorinė statistikos įstaiga;

29.4. TPP – Tarptautinių palyginimų programa.

VII. NAUDOTOS LITERATŪROS SĄRAŠAS

30. Metodikai parengti naudotos literatūros sąrašas:

30.1. Vartotojų kainų indekso sudarymo metodika;

30.2. Vartotojų kainų klausėjo vadovas.

IX. PRIEDAI

31. Prekių aprašymas maisto prekių mažmeninių kainų spalio mėnesį statistiniam tyrimui, priedas.

Parengė:

Renata Paškevičienė

Nijolė Šaltenienė

Nadiežda Alejeva

2007- 06 -

2007- 06 -

2007- 06 -

PREKIŲ APRAŠYMAS MAISTO PREKIŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ SPALIO MĖNESĮ STATISTINIAM TYRIMUI

Prekės Nr.	Prekės pavadinimas	Prekės aprašymas	Neregistruoti kainų	Vnt.
	Grūdų produktai			
1.	Ilgagrūdžiai ryžiai	Ilgagrūdžiai, poliruoti, balti ryžiai, parduodami sveriami arba įpakuoti.	Iš anksto paruoštų, garintų ir pagardintų rūšių.	1 kg
2.	Kvietiniai miltai	Aukščiausios rūšies balti kvietiniai miltai, parduodami sveriami arba įpakuoti, gali būti pagerinti vitaminais.		1 kg
3.	Kvietiniai nesijoti (šveistiniai) miltai	Kvietiniai miltai su sėlenomis, parduodami sveriami arba įpakuoti.		1 kg
4.	Kukurūzų miltai	Kukurūzų miltai, geltoni arba balti, parduodami sveriami arba įpakuoti.		1 kg
5.	Kukurūzų sveiki grūdai	Sausi, sveiki, geltoni kukurūzų grūdai, atskirti nuo koto, tinkami virti, malti arba kitaip apdoroti, parduodami sveriami arba įpakuoti.		1 kg
6.	Avižiniai dribsniai	Avižiniai dribsniai, greitai suverdantys, dažniausiai parduodami pakuotėje.	Avižinių dribsnių, paruoštų valgyti be papildomo virimo, taip pat tirpių ir sumaišytų su vaisiais.	500 g
7.	Stambios manų kruopos (angl. <i>cous cous</i>)	Stambios manų kruopos kuskusui paruošti, parduodamos sveriamos arba įpakuotos.		1 kg
8.	Sorų grūdai	Sorų grūdai, parduodami sveriami arba įpakuoti.		1 kg
9.	Kvietinė duona:			
a)	balta, supjaustyta riekėmis, įpakuota	a) forminė duona, tinka skrebučiams arba sumuštiniams, iškepta iš baltų kvietinių miltų, supjaustyta ir įpakuota. Jei vyrauja nesupjaustyta duona – nurodyti nesupjaustytos duonos kainą. Pastabose nurodyti, kokios duonos kaina registruojama: supjaustytos ar nesupjaustytos.		500 g
b)	balta, nesupjaustyta, neįpakuota	b) paprasta duona, iškepta iš 100% kvietinių miltų, dažniausiai parduodamos rūšies, šviežia, nesupjaustyta, neįpakuota.	Prancūziškojo batono tipo.	500 g
c)	prancūziškasis batonas	c) ilgas batonas, iškeptas iš 100% baltų kvietinių miltų, šviežias, nesupjaustytas, neįpakuotas.	Apibarstytų sezamo sėklomis arba kitaip pagardintų.	250 g
d)	batonas	d) iškeptas iš 100% kvietinių miltų, labiausiai perkama rūšis.		500 g
10.	Ruginė duona	Forminė duona, iškepta iš ruginių miltų, nesupjaustyta, neįpakuota.	Duonos su įvairiais prieskoniais.	500 g
11.	Tortiljos (kukurūziniai paplotėliai)	Iškeptos iš 100% kukurūzinių miltų ir vandens, gali būti su priedais, bet be kėlimo miltelių. Reikia pašildyti arba kepti. Parduodamos vienetais arba		1 kg

Prekės Nr.	Prekės pavadinimas	Prekės aprašymas	Neregistruoti kainų	Vnt.
12.	Sveriami, pagerinti trapieji sausainiai	supakuotos po 10 vnt., šviežios arba šaldytos. Sausainiai be glajaus ar įdaro.	<u>Cukrinių sausainių pakeliuose</u> , kurių sudėtyje nėra sviesto.	250 g
13.	Kukurūzų dribsniai	Paprasti kukurūzų dribsniai (nurodyti pavadinimą ir šalį gamintoją).	Padengtų cukrumi ir pasaldintų, su razinomis.	500 g
14.	Košė kūdikiams	Iš anksto pagaminta košė kūdikiams grūdų miltų pagrindu, pakuojama kartoninėje dėžutėje, gali būti vitaminizuota, virti nebūtina.		250 g
15.	Spagečiai	Spagečiai, pagaminti iš kietųjų kviečių be kiaušinių, parduodami įpakuoti.	Labai plonų spagečių (vermišėlių), spagečių su kiaušiniiais, pagamintų ne iš kvietinių, o kitų rūšių miltų.	500 g
Mėsa, paukštiena, žuvis				
16.	Jautienos kumpis be kaulo	Atpjauta užpakalinės kojos dalis, be kaulo, šviežia, tinka kepimui.		1 kg
17.	Jautiena troškinimui	Jautiena troškinimui, supjaustyta kubeliais arba juostelėmis iš įvairių skerdenos dalių, be kaulo, šviežia.	Maltos jautienos.	1 kg
18.	Jautiena	Šviežia jautiena, bet koks mėsos gabalas.	Maltos jautienos.	
a)	kumpis su kaulu			1 kg
b)	nugarinė be kaulo			1 kg
19.	Sūdyta konservuota jautiena	Sūdyta jautiena skardinėse.		340 g
20.	Veršiena, kumpis	Atpjauta užpakalinės kojos dalis, be kaulo, šviežia, parduodama kepimui.	Labai plonų „eskalopo“ tipo išpjovų.	1 kg
21.	Ėriena, koja	Ėriuko koja, pasturgalis, su kaulu (žemutinė kaulo dalis pašalinta). Šviežios ar šaldytos mėsos kaina, žiūrint kuri labiausiai perkama, nurodyti.		1 kg
22.	Aviena troškinimui	Aviena troškinimui, supjaustyta kubeliais ar juostelėmis, iš įvairių skerdenos dalių, šviežia, gali būti su smulkiais kaulais.		1 kg
23.	Kiaulienos muštinis, nugarinė	Nugarinės vidurio išpjova, su kaulu, šviežia.		1 kg
24.	Kiauliena	Šviežia kiauliena, bet koks mėsos gabalas.	Maltos kiaulienos.	
a)	kumpis su kaulu			1 kg
b)	nugarinė be kaulo			1 kg
25.	Virtas kumpis	Virtas kumpis be odos ir lašinių, be kaulo, supjaustytas.	Konservuoto kumpio.	500 g
26.	Įpakuotas bekonas	Kiaulienos šoninė su raumenų sluoksniais, riebalų dalis nedidelė, be odos, supjaustyta, įpakuota.	Paprastos šoninės. Būtinai turi būti parašyta „bekonas“.	250 g
27.	Viščiukai broileriai	Viščiukai išdarinėti, be galvos ir kojų, tačiau gali būti su širdimi, kepenėlėmis ir skilveliu. Švieži ar šaldyti (nurodyti „Pastabų“ skiltyje).		1 kg

Prekės Nr.	Prekės pavadinimas	Prekės aprašymas	Neregistruoti kainų	Vnt.
28.	Gyvos vištos	Perkamos turgavietėse.		1 kg
29.	Išdarinėtos antys	Šviežia antis, išdarinėta, be plunksnų ir vidurių.		1 kg
30.	Šviežios žuvys			1 kg
a)	gyvi karpiai			1 kg
b)	kuojos, plekšnės			1 kg
c)	menkės			1 kg
31.	Šaldytos menkės	Šaldytų menkių filė.	Atskirų porcijų ir menkės džiovėsėliuose.	500 g
32.	Konservuotos sardinės aliejuje	Sardinės be galvų, su oda, aliejuje, skardinėse. Perkamiausios rūšies kaina.	Sardinėlių.	110 g
33.	Konservuotos skumbrės	Dideli skumbrių gabalai, didžioji dalis odos ir kaulų pašalinta, skardinėje su vandeniu.	Skumbrės konservų drebučiuose.	500 g
Pienas ir pieno produktai				
34.	Šviežias nenugriebtas karvių pienas	Šviežias karvių pienas, minimalus riebumas – 3,3%.		
a)	pasterizuotas pienas 3,2% riebumo	a) pasterizuotas, gali būti homogenizuotas.	1. ilgai negendančio pieno. Jei parduodamas grąžinamojoje taroje, tai taros vertės neįskaityti.	1 l
b)	pasterizuotas pienas 3,5% riebumo	b) pasterizuotas, gali būti homogenizuotas.	2. ilgai negendančio pieno. Jei parduodamas grąžinamojoje taroje, tai taros vertės neįskaityti.	1 l
c)	nepasterizuotas pienas	c) nepasterizuotas, parduodamas taroje arba pilstomas (nurodyti riebumą).	3. jei parduodamas grąžinamojoje taroje, tai taros vertės neįskaityti.	1 l
35.	Karvių pieno milteliai	Karvės pieno milteliai skardinėje arba kitoje pakuotėje.		
a)	nenugriebto pieno	a) nenugriebto pieno, minimalus riebumas – 3% (nurodyti riebumą).	1 pieno miltelių, skirtų tik kūdikių maistui.	500 g
b)	nugriebto pieno	b) nugriebto pieno, riebumas mažesnis nei 1% (nurodyti riebumą).	2 pieno miltelių, skirtų kūdikių maistui.	500 g
36.	Konservuotas karvių pienas			
a)	sutirštintas be cukraus	a) sutirštintas be cukraus nenugriebtas pienas skardinėse, gali būti vitaminizuotas.	1. kondensuoto pieno su cukrumi.	400 g
b)	kondensuotas su cukrumi	b) kondensuotas su cukrumi nenugriebtas pienas skardinėse, 8–9% riebumo. Jei riebumas kitoks – nurodyti.	2. sutirštinto be cukraus ir kondensuoto pieno.	400 g
37.	Pieno milteliai kūdikiams	Pieno milteliai, pasaldinti, skirti specialiai kūdikiams.		500 g
38.	Sūriai			
a)	čederis	a) pasterizuotas natūralus aštrus čederio sūris, kietas, pagamintas iš nenugriebto karvės pieno, parduodamas įpakuotas arba sveriamas.		250 g

Prekės Nr.	Prekės pavadinimas	Prekės aprašymas	Neregistruoti kainų	Vnt.
b)	mėlynųjų pelėsių	b) pusiau minkštas ant pelėsio subrandintas sūris su melsvo atspalvio pelėsiu, pagamintas iš karvės arba ožkos pieno (gorgonzola, danų mėlynasis ir t. t.), parduodamas sveriamas arba įpakotas. Nurodyti perkamiausios rūšies kainą.	a) importuoto rokforo sūrio (iš avies pieno). Supjaustyto ar vakuume įpakoto sūrio su mėlynaisiais pelėsiais.	250 g
c)	kitas	c) dažniausiai parduodamas sūris, pagamintas iš pieno, pagamintas Lietuvoje, 45%–50% riebumo.		250 g
39.	Sviestas	Šviežias, pasūdytas arba nepasūdytas sviestas, pagamintas iš karvės pieno, pasterizuotas.	Sviesto skardinėse, tepamo riebalų mišinio.	250 g
40.	Vanilininiai ledai	Vanilininiai ledai kartoninėje pakuotėje.	Produktų, į kurių sudėtį įeina mažesnio nei 10% riebumo pienas, kiaušiniai, riešutai, vaisiai, likeris arba šokoladas, atskirų porcijų.	0,5 l
Kiaušiniai				
41.	Švieži vištų kiaušiniai	Rudi arba balti, kiaušinio svoris apytiksliai 60 g, gali būti parduodami įpakuoti po 6, 10 arba 12 vienetų arba neįpakuoti.	Daužtų kiaušinių ir su bet kokiais kiaušinius apsaugančiomis priemonėmis.	12 vnt
42.	Švieži ančių kiaušiniai	Vidutinis kiaušinio svoris apie 70 g, parduodami įpakuoti arba neįpakuoti.	Daužtų kiaušinių ir su bet kokiais kiaušinius apsaugančiomis priemonėmis.	12 vnt
Riebalai ir aliejus				
43.	Margarinas	100% augalinės kilmės margarinas, pagamintas iš maišyto aliejaus.	Margarino, pagaminto vien tik iš aliejaus, tokio kaip kukurūzų ar dygminių aliejaus, minkšto ir dietinio margarino.	250 g
44.	Lydytas išvalytas sviestas „gi“ (angl. <i>ghee</i>)	Išvalytas sviestas, paruoštas iš karvės ar buivolės pieno.	Augalinės kilmės ir išvalyto sviesto, pagaminto ne iš karvės ar buivolės pieno.	1 kg
45.	Aliejus salotoms ir valgiui gaminti	Augalinės kilmės aliejus salotoms arba valgiui gaminti.	Jeį parduodamas grąžinamoje taroje, tai taros vertės neįskaityti.	
a)	augalinių aliejų mišinys			1 l
b)	žemės riešutų			1 l
c)	kukurūzų			1 l
d)	medvilnės			1 l
e)	palmių			1 l
f)	saulėgrąžų			1 l
g)	sojų pupelių			1 l
46.	Alyvuogių aliejus	100% grynas alyvuogių aliejus.	Jeį parduodamas grąžinamoje taroje, tai taros vertės neįskaityti.	1 l

Prekės Nr.	Prekės pavadinimas	Prekės aprašymas	Neregistruoti kainų	Vnt.
47.	Kiauliniai taukai	Gryni kiaulių taukai, pagaminti iš kiaulių lašinių, be jokių priemaišų.		500 g
	Vaisiai ir daržovės			
48.	Apelsinai	Nurodyti perkamiausios rūšies kainą. Jei parduodami tik mandarinai, nurodyti jų kainą.		1 kg
49.	Citrinos	Geltonos citrinos, bet kurios rūšies.		500 g
50.	Bananai	Švieži, prinokę, geltoni bananai.		1 kg
51.	Ananasai			
a)	švieži	a) švieži ananasai su žieve.		1 kg
b)	konservuoti	b) konservuoti ananasai, supjaustyti, cukraus sirupe.	b) didelių ananasų gabalų savo sultyse.	822 g neto svoris
52.	Importiniai obuoliai	Vidutinio dydžio obuoliai.		1 kg
53.	Vynuogės	Šviežios žaliosios vynuogės, stora odele su kauliukais.	Vynuogių vynui, be kauliukų, mėlynųjų vynuogių.	1 kg
54.	Papajos	Šviežios, apvalios ir ovalios formos, prinokusios papajos.	Neprinokusių papajų, skirtų maistui gaminti.	1 kg
55.	Mangai	Švieži prinokę mangai, skirti valgymui.	Rūšių, naudojamų džemui, ir kt.	1 kg
56.	Kokosai	Švieži kokosai su lukštu, bet be žievės.	Žali ar neprinokę kokosai.	1 kg
57.	Žemės riešutai			
a)	negliaudyti	a) kepinti, negliaudyti žemės riešutai, parduodami neįpakuoti.	a) žalių ir nekepintų žemės riešutų.	500 g
b)	gliaudyti	b) pakepinti žemės riešutai, pasūdyti, branduoliai be odėlės, parduodami įpakuoti arba neįpakuoti.	b) pakepintų žemės riešutų, maišytų su kitais riešutais, taip pat vakuuminėje pakuotėje.	100 g
58.	Bulvės	Bulvės, bet kokios rūšies.	Saldžiųjų bulvių ir batatų.	1 kg
59.	Svogūnai	Svogūnai maistui gaminti, vidutinio dydžio, bet kokios rūšies.	Žalių svogūnų laiškų.	1 kg
60.	Morkos	Šviežios vidutinio dydžio morkos, be lapų, bet kokios rūšies, parduodamos sveriamos arba maišelyje.		1 kg
61.	Kopūstai	Žalsvos, baltos arba raudonos kopūstų galvos.		1 kg
62.	Kininiai kopūstai	Švieži kininiai kopūstai, kūgio formos, su šviesiai žaliais lapais ir balta apačia, parduodami įpakuoti arba neįpakuoti.		1 kg
63.	Pomidorai	Švieži, stiprūs, prinokę pomidorai, parduodami sveriami.	Žalių ir vyšninių pomidorų.	1 kg
64.	Konservuota pomidorų tyrė	Pomidorų tyrė (pasta) skardinėje, naudojama kaip prieskonis.		70 g
65.	Šaldyti špinatai	Įpakuoti šaldyti špinatai, įvairių rūšių.		400 g

Prekės Nr.	Prekės pavadinimas	Prekės aprašymas	Neregistruoti kainų	Vnt.
66.	Baklažanai	Švieži baklažanai, vidutinio dydžio.		1 kg
67.	Žaliosios paprikos	Šviežios, tamsiai žalios, saldžios paprikos, vidutinio dydžio; tuščiavidurės su mažomis baltomis sėklelėmis.	Aitriųjų paprikų, raudonųjų, geltonųjų.	1 kg
68.	Džiovintos aitriosios paprikos	Džiovintos, sveikos aitriosios paprikos, aštrios, kūgio formos, apytiksliai 10 cm ilgio.	Šviežių, žalių ir maltų ankštinių pipirų.	1 kg
69.	Plantanai	Švieži, žali plantanai (bananų rūšis), naudojami maistui gaminti.		1 kg
70.	Bamijos	Šviežios, sveikos bamijos, nuo šviesiai žalios iki tamsiai žalios spalvos, vidutinio dydžio (parduotuvėje gali būti pavadinta: „briaunuotoji plaušenė“, „okra“).		1 kg
71.	Džiovintos baltos pupelės	Baltos džiovintos pupelės, parduodamos sveriamos arba įpakuotos.	Limos pupelių, sviestinių pupelių.	1 kg
72.	Sojų pupelių daigai	Šviežiai daigintos sojų pupelės, baltos, blankios žalios arba gelsvos spalvos.		1 kg
73.	Džiovintos pupuolės	Džiovintos sveikos pupuolės, išorinis viršutinis sluoksnis nepažeistas (parduotuvėje gali būti pavadintos „adzuki pupelėmis“).		1 kg
74.	Sojų varškė	Šviežia sojų varškė, pagaminta iš pertrintų sojų pupelių, vandens ir druskos, suformuota į plyteles, paplotėlius, gabaliukus, parduodama sveriamą arba įpakuotą. Parduotuvėje gali būti pavadinta „tofu“.		250 g
75.	Džiovinti avinžirniai	Džiovinti avinžirniai, parduodami sveriami arba įpakuoti.	Skaldytų įprastų žirnių ir konservuotų avinžirnių.	1 kg
76.	Džiovinti skaldyti žirniai	Džiovinti geltoni skaldyti žirniai, parduodami sveriami arba įpakuoti.	Turkiškų žirnių.	1 kg
77.	Sausas daržovių sriubos mišinys	Daržovių mišinys, sausas, milteliais, pakeliuose, paruošti 4 porcijoms.	Sriubų su mėsa.	80 g
78.	Kūdikių maistas daržovių pagrindu	Kūdikių maistas stiklainyje arba skardinėje. Bet kokių daržovių arba daržovių mišinys. Kūdikiams, vyresniems nei 3 mėnesių.	Įvairių rūšių su mėsa.	200 g
	Krakmolingi šakniavaisiai ir gumbavaisiai			
79.	Manijokai (Cassava)	Švieži manijokai, parduodami gumbai, sveriami.		1 kg
80.	Saldžiosios bulvės	Šviežios saldžiosios bulvės, parduodamos sveriamos.		1 kg
81.	Valgomieji batatai	Švieži batatai, parduodami gumbai, sveriami.		1 kg
	Cukrus			
82.	Baltasis cukrus	Baltasis cukrus iš runkelių, parduodamas sveriamas arba įpakuotas.	Cukraus glajaus.	1 kg
	Nealkoholiniai gėrimai			

Prekės Nr.	Prekės pavadinimas	Prekės aprašymas	Neregistruoti kainų	Vnt.
83.	Kava		Kavos be kofeino.	500 g
a)	pupelėmis	a) paskrudinta kava, pupelėmis, parduodama sveriamą arba įpakuota.		
b)	malta	b) vakuuminėje pakuotėje.		
84.	Tirpi kava	Granuluota tirpi kava, parduodama stikliniame indelyje arba skardinėje.	Individualių porcijų pakeliuose ir be kofeino.	250 g
85.	Juodoji arbata	Geros kokybės juodosios arbatos mišinys, perkamiausia rūšis, parduodama supakuota į maišelius kartoninėje dėžutėje. Dėžutėje 25–30 maišelių. Nurodyti prekės ženklą, šalį gamintoją, maišelių skaičių.		100 g
86.	Žalioji arbata	Žalioji arbata lapų pavidalo, bet kokios rūšies, parduodama įpakuota.	Arbatos pakelių, miltelių ir bet kurios rūšies juodosios arbatos.	100 g
87.	Žaliųjų mėtų mišinys	Žaliųjų mėtų mišinys, parduodamas įpakuotas vienkartinuose maišeliuose. „Pastabų“ skylyje nurodyti pakelio svorį, maišelių skaičių.		100 g
88.	Nealkoholinis gėrimas, kolos ar apelsinų skonio	Lietuvoje pagamintas nealkoholinis gėrimas, kolos ar apelsinų skonio, gali būti parduodamas grąžinamame ar negrąžinamame butelyje. Nurodyti butelio talpą „Pastabų“ skylyje.	Be cukraus ir dietinių rūšių. Jei parduodamas grąžinamoje taroje, tai taros vertės neįskaityti.	0,33 l
	Alkoholiniai gėrimai			
89.	Raudonasis stalo vynas	Raudonasis stalo vynas, sausas, alkoholio kiekis 10–14%.	Putojančių arba rožinių ir spirituotų vynų. Jei parduodami grąžinamoje taroje, tai taros vertės neįskaityti.	1 l
90.	Alus	Lietuvoje pagamintas alus, alkoholio kiekis 3,2% arba daugiau, dažniausiai parduodamos rūšies, grąžinamame arba negrąžinamame butelyje. Nurodyti pavadinimą.	Jei parduodamas grąžinamoje taroje, tai taros vertės neįskaityti.	0,5 l
	Kitos prekės			
91.	Druska	Rupi joduota druska		250 g
92.	Konservuotas apelsinų marmeladas	Apelsinų marmeladas, pagamintas iš supjaustytų apelsinų ir cukraus, parduodamas stikliniame indelyje arba skardinėje.	Marmelado iš kitos rūšies vaisių, įvairių rūšių mišinio.	454 g
93.	Pieniškasis šokoladas	Pieniškasis šokolado plytelė, įpakuota.	Šokolado su vaisiais, riešutais ir grūdais, taip pat su įdarais.	100 g